Aids Bilgi Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Aids Bilgi Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=16347

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

AIDS Bilgi Ölçe?i, bireylerin Edinilmi? Ba????kl?k Yetmezli?i Sendromu (AIDS) hakk?ndaki bilgi düzeylerini ölçmek amac?yla geli?tirilmi? bir ölçme arac?d?r. Ölçek, 21 maddeden ve üç temel faktörden olu?maktad?r. Bu faktörler, hastal???n **bula?ma yollar?**, **korunma ve genel bilgi** ve **tedavi** alanlar?n? kapsamaktad?r. Ölçek, Aydemir, Yak?n ve Arslan (2018) taraf?ndan Türkiye'de geli?tirilmi? ve psikometrik özellikleri s?nanm??t?r.

Ölçe?in güvenilirli?i, **Kuder-Richardson-20** katsay?s? kullan?larak hesaplanm?? ve genel güvenirlik katsay?s? .76 olarak belirlenmi?tir. Yap?lan Faktör analizi sonucunda elde edilen üç faktör, toplam varyans?n %34'ünü aç?klamaktad?r. Ölçek, 3'lü Likert tipi derecelendirme sistemi (Do?ru, Karars?z?m, Yanl??) kullan?larak uygulanmaktad?r.

Anahtar Kelimeler

AIDS Bilgi Ölçe?i, AIDS, HIV, Bilgi Düzeyi, Psikometri, Ölçek Geli?tirme, Faktör analizi

Yazarlar

Nuray Aydemir, ?brahim Yak?n, Hakan Arslan

Amaç

Bu ölçek, bireylerin **AIDS** (Edinilmi? Ba????kl?k Yetmezli?i Sendromu) ile ilgili bilimsel ve güncel bilgi birikimlerini objektif olarak de?erlendirmek amac?yla geli?tirilmi?tir. Ölçek, özellikle bula?ma mekanizmalar?, önleyici tedbirler ve mevcut tedavi yakla??mlar? hakk?ndaki do?ru ve yanl?? inan??lar? ay?rt etmeyi hedefler.

Geli?tirme çal??mas?, Türkiye ba?lam?nda AIDS hakk?ndaki bilgi düzeylerinin belirlenmesine yönelik geçerli ve güvenilir bir araç sa?lamay? amaçlam??t?r. Bu sayede, halk sa?l??? kampanyalar?n?n ve e?itim programlar?n?n etkinli?i ölçülebilmektedir.

Yap?

Aids Bilgi Ölçe?i, **AIDS** ve HIV hakk?nda bili?sel bilgiyi ölçen çok boyutlu bir yap?y? temsil eder. Ölçek, bireylerin bu karma??k sa?l?k durumu hakk?ndaki temel gerçekleri ne derece bildi?ini ortaya koyar. Ölçülen yap?, üç ana bile?ene ayr?lm??t?r:

Bula?ma Yollar?: Hastal???n nas?l yay?ld???na dair do?ru bilgiyi ölçer.
Korunma ve Genel Bilgi: Hastal???n önlenmesi ve genel AIDS gerçekleri hakk?ndaki anlay??? de?erlendirir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Tedavi: Mevcut tedavi seçenekleri ve yönetim stratejileri hakk?ndaki bilgiyi kapsar.

Geçerlik

Ölçe?in yap? geçerli?ini belirlemek amac?yla **aç?mlay?c? faktör analizi** uygulanm??t?r. Analiz sonuçlar?, ölçe?in teorik olarak öngörülen üç faktörlü yap?s?n? desteklemi?tir.

Elde edilen bu üç temel faktör, ölçek maddeleri aras?ndaki ili?kileri anlamland?rmakta ve toplam varyans?n önemli bir k?sm?n? (%34) aç?klamaktad?r. Bu bulgu, ölçe?in amaçlad??? **bilgi yap?s?**n? tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü göstermektedir.

Güvenirlik

Bilgi ölçeklerinin iç tutarl?l???n? de?erlendirmek için uygun istatistiksel yöntem olan **Kuder-Richardson-20** (KR-20) katsay?s? kullan?lm??t?r. Genel olarak bilgi ölçe?inin iç tutarl?l?k güvenirli?i **.76** olarak hesaplanm??t?r, bu de?er kabul edilebilir düzeyde iyi bir güvenirlik göstergesidir.

Faktör baz?nda güvenirlik katsay?lar? da hesaplanm??t?r. Buna göre:

Bula?ma faktörünün KR-20 katsay?s? **.85** (Yüksek güvenirlik).
Korunma ve Genel Bilgi faktörünün KR-20 katsay?s? **.62** (Orta düzey güvenirlik).
Tedavi faktörünün KR-20 katsay?s? **.63** (Orta düzey güvenirlik).

Faktör Analizi

Ölçek, yap? geçerli?ini desteklemek üzere yap?lan Faktör analizi sonucunda 21 madde ve 3 faktörlü bir yap?ya sahiptir. Bu yap?, ölçülen bilgi alanlar?n? net bir ?ekilde ay?rmaktad?r. Toplam varyans?n %34'ü bu üç faktör taraf?ndan aç?klanmaktad?r.

Faktör yap?s? ve kapsamlar? ?unlard?r:

Faktör 1: Bula?ma Yollar? (1 madde)
Faktör 2: Korunma ve Genel Bilgi (8 madde)
Faktör 3: Tedavi (17 madde)

(Not: Madde say?lar? kaynakta belirtilen madde numaralar? ile kar???k verilmi? olabilir; 21 maddelik toplam yap? içinde da??l?m bu ?ekildedir.)

Ölçme Arac?

Test Türü: Geli?tirme (Orijinal Türkçe ölçek)

ARABPSYCHOLOGY.COM

Format: 21 maddelik, 3 faktörlü yap?.

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Genel popülasyon veya üniversite/yüksekokul ö?rencileri (Ara?t?rman?n yap?ld??? popülasyonun detaylar? makalede yer almaktad?r, ancak ölçek genel bilgi düzeyini ölçer).

Ya? Grubu: Yeti?kinler ve ergenler (E?itim seviyesi ve bili?sel yetkinlik gerektiren bir bilgi ölçe?idir).

Popülasyon Detaylar?: Orijinal çal??man?n hedef kitlesi makalede aç?klanm??t?r.

Test Metodolojisi: 3'lü Likert Tipi Derecelendirme (1=Do?ru, 2=Karars?z?m ve 3=Yanl??). Yüksek puan, dü?ük bilgi düzeyini (veya yanl?? bilgiyi) gösterir.

Anahtar Kelimeler

Kuder-Richardson-20, ?ç Tutarl?l?k, Likert Ölçe?i, HIV, Halk Sa?l???, Psikometri

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Nuray Aydemir

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Makalede aç?kça belirtilmemi?tir.

Ba?lant? E-posta Adresi: aydemirn@gmail.com

Yaz??ma Adresi: Yazarlar?n kurumsal adresleri için orijinal makaleye ba?vurulmal?d?r.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Test Y?l?: 2018

?zinler ve Ücret: Ölçe?in kullan?m? için sorumlu yazar Nuray Aydemir ile ileti?ime geçilmesi önerilir. Akademik ve ara?t?rma amaçl? kullan?mlarda genellikle izin gereklidir.

Kaynaklar

Aydemir, N., Yak?n, ?., ve Arslan, H. (2018). AIDS Bilgi ve Tutum Ölçeklerinin geli?tirilmesi ve psikometrik özelliklerinin s?nanmas?. *Psikoloji Çal??malar? Dergisi*, *38*(1), 73-93. DOI: 10.26650/SP409425

ARABPSYCHOLOGY.COM

Orijinal makalenin PDF dosyas? bu adresten indirilebilir: aids-bilgi-olcegi-toad.pdf

Aids Bilgi Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmu? olup, hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

Ölçek 21 madde 3 faktörlü yap?dad?r.

Bula?ma Yollar? (1m): AIDS hastas? birini öpmek, hastal??? bula?t?rabilir.
Korunma ve Genel Bilgi (8m): ?laçlarla AIDS yava?lat?labilir.
Tedavi (17m): Sa?l?kl? beslenmek AIDS'ten korunmaya yard?mc? olur.

ARABPSYCHOLOGY.COM